

۱۴۱۸۶۳.

رنجوری عشق

بیونگ - چول هن
با پیش گفتار الن بدیو

مترجم: علی فردوسی

www.ketab.ir

نشر پایان
چاپ اول: ۱۳۹۷

هن، بیونگ - چول، ۱۹۵۹ - م.	سرشناسه
رنجوری عشق / بیونگ - چول هن ؛ با پیش گفتار الن بدیو؛	Han, Byung-Chul
تهران : پایان، ۱۳۹۷.	عنوان و نام پدیدآور
۹۶ ص: ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.	[ترجمه به انگلیسی اریک باتلر]؛ ترجمه علی فردوسی.
۹۷۸-۶۰۰-۵۷۴۲-۴۸-۰	مشخصات نشر
فیبا	مشخصات ظاهری
The agony of eros, 2017.	شابک
عنوان اصلی: عشق	وضعیت فهرست نویسی
عشق	یادداشت
Love	موضوع
میل	موضوع
Desire	موضوع
دلزدگی	موضوع
Burn out (Psychology)	موضوع
بادیو، آلن، ۱۹۳۷ - م، مقدمه نویس	شناسه افزوده
Badiou, Alain	شناسه افزوده
باتلر، اریک، مترجم	شناسه افزوده
Butler, Eric	شناسه افزوده
فردوسی، علی، ۱۳۲۹ - مترجم	شناسه افزوده
436BD / 2, 1379 9	رده بندی کنگره
۴۶/۱۲۸	رده بندی دیویی
۵۲۵۹۰۹۷	شماره کتابشناسی ملی

نشر پایان

رنجوری عشق

بیونگ - چول هن

مترجم: علی فردوسی

گرافیک جلد: آریابرنز فروزان

چاپ اول: ۱۳۹۷، تیراژ: ۱۰۰۰

چاپ و صحافی: پردیس دانش

ناشر: پایان، تلفن: ۰۹۱۹۴۹۴۷۶۸۸

www.Payanpub.com

E.mail: payan1379@yahoo.com

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۷۴۲-۴۸-۰

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

فهرست

۷	پیش‌گفتار الن بدیو
۱۷	ملارکه‌لیا
۲۹	تران‌ناوانی
۴۱	زیست‌عریان
۵۵	پورن
۶۱	فانتزی
۶۹	سیاست اروس
۷۵	پایان‌تئوری
۸۵	مؤخره مترجم
۹۰	یادداشت‌ها

پیش‌گفتار

بداع مجدد عشق

در این کتاب، بیونگ-چول هن^۱ گواهی می‌دهد که چگونه عشق - به معنای رومنسی که یک سنت دیرین تاریخی به آن بخشیده است - در معرض تهدید است. شاید هم دیگر مرده است - و به هر روی، حالش به شدت وخیم است. ما برای عنوان کتاب: رنجوری عشق، اما ضربات چه کسی عشق حقیقی را چنین به خواری فروکوبیده است؟ مرتکبان عبارتند از: فرهنگ‌های معاصر، کوشش برای تعیین ارزش هر چیز در بازار، و مجموعه‌ای از منافع، بی‌ی که اینک بر همه رفتارها حکمرانی می‌کنند. در حقیقت، عشق را با قبول هیچ‌کدام از چنین هنجارهای جهان معاصر نمی‌رود - جهان سرمایه‌داری، راسر جهانی شده - زیرا عشق یک معاهده ساده میان دو فرد بر سر مناسبتی دلچسب نیست؛ بلکه تجربه‌ای رادیکال، شاید تا دورترین نقطه وجود دمی است. مؤلف، برای نشان دادن همین، دست به ارائه نوعی پدیدارشناسی عشق حقیقی - شامل عشق جنسی - می‌زند و تهدیداتی را که با آن مواجه است، در اشکال فراوانی که به خود می‌گیرند، ردیابی می‌کند. این،

از طرفی، شامل توصیف آن می‌شود که در تجربه مطلق دیگریت چه صورت می‌پذیرد؛ از طرف دیگر، این بدان معنا است که دادخواستی مبتنی بر یک رشته مفاد متفاوت علیه تمامی آن‌چه ما را از چنین تجربه‌ای باز می‌دارد - و حتی مانع آن می‌شود که ببینیم اصلاً وجود دارد، یا نتایجی که چنین اوضاعی پیش می‌آورد، تنظیم می‌شود.

هن به وجه قابل‌قبولی استدلال می‌کند که شرط کمینه برای عشق حقیقی، داشتن دلیری کافی برای تقبل نفی خویش به منظور کشف دیگری است. در همین حال، وی پیمایش فشرده‌ای ارائه می‌کند از تمامی دام‌هایی که سر راه، و حتی حملاتی که علیه امکان حضور اروس در جهانی که بن‌گرنه که هست - و تنها دغدغه‌ای که دارد کنار آمدن، مقبولیت، و ارضاء نار نیست - گسترده شده است.

این کار دقیقاً به سبب نفیق نامنتظره جدیت فلسفی (کتاب با نقل‌قول چشمگیری از دلوز و گادامر ختم می‌شود) با حجم انبوهی از منابع گسترده، بسا جذاب می‌نماید.

فصل اول ملانکولیکای لارس فون تریئر^۱ و نیز شکارچیان در برف بروگل^۲ و تریستان و یزولد واگنر^۳ (که هر سه در فیلم فون تریئر ظاهر می‌شوند) را به کار می‌گیرد تا نشان دهد که چگونه اختلال فجیع بیرونیت محض - امر به تمام دیگری - بیانگر بلیای است علیه تعادل عادی سوژه. لیکن، به همین حساب، این فاجعه آشکار به دست خوب‌گریز و غیبت از خویش را در اختیار سوژه می‌گذارد - و سرانجام راه رستگاری را نشان‌اش می‌دهد.

1. Lars von Trier
3. Richard Wagner

2. Pieter Bruegel

فصل دوم، به دنبال یک نقد جدی از فوکو^۱ - که به خاطر ارج نهادن بر توان، «قدرت» (در مقابل انفعال دانش)، و بنابراین اجرا [پرفورمانس] مقصر شناخته می‌شود- حاوی تمجید حساب‌شده‌ای است از لویناس^۲ و بوبر^۳ که، چنان‌چه هن بیان می‌کند، پی بردند که «اروس ارتباطی است با دیگری، فراسوی دست‌آورد، اجرا و می‌توان.» آن‌چه فوکو به کل روحه‌اش نمی‌شود، و لویناس صرفاً آن را لمس می‌کند، به واقع استدلال مریزی این کتاب است: «منفیّت دیگریّت - یعنی لامکانی دیگری، که از دسرسر می‌توانی بیرون است- برساننده تجربه اروتیک است.»

این سه مؤلف، بی‌خبرانه بیانگر، به اصطلاح، زهدان این کار در تمامیت آن است: «تنها از راه توان ناتوانی است که دیگری ظهور می‌کند.»

تجربه عشق، بنابراین آکنده از ناتوانی است - ناتوانی بهایی است که باید برای هر مکاشفه‌ای از دیگری بخت.

از طریق خوانشی درخشان از هگل^۴، فصل سوم قدرت عشق را به عنوان مقیاس جدیدی از امر مطلق معرفی می‌کند هیچ مطلق نمی‌تواند بدون منفیّت مطلق وجود داشته باشد. تنها در عشق است که روح می‌تواند تجربه فنای خویش را متحقق سازد- نه به عنوان چنان‌چه هگل می‌گوید خویش را حتی در مرگ نیز حفظ کند - زیرا، برای آن‌که دیگری فرا رسد، شخص باید دیگر هیچ نباشد. هگل با گذشتن همین،

1. Michel Foucault

3. Martin Buber

2. Emmanuel Levinas

4. Georg Wilhelm Friedrich Hegel

باتای^۱ را ممکن ساخت. هن با خشنودی سخن این دومی را نقل می‌کند: «اروتیسم، می‌شود گفت، قبول زندگی است تا پای مرگ.»

فصل چهارم به تقابل کلاسیک میان اروتیسم و پورنوگرافی نگاهی دوباره می‌اندازد. هن به دنبال آگامبن^۲ و بودریار^۳ - ولی نه بدون نقدی بلیغ- نشان می‌دهد که چگونه پورنوگرافی چیزی نیست جز حرمت‌زدایی / از... این صفحه‌ها حاوی ارزیابی درخشانی هستند از فرهنگ و ارزش نمایی: «سرمایه‌داری با تبدیل همه چیز به کالا و به تماشاگذاشتن آن، پورنوگرافی... این جامعه را تشدید می‌کند. از آن‌جا که استفاده‌ای جز این برای یکسوآیی نمی‌شناسد، با حرمت‌زدایی از اروس آن را پورن می‌کند.»

تنها عشق است که می‌گذارد تا اروتیسم، یا سکس، آیینی بشود - به جای آن‌که به نمایش دربیاید بدین‌گونه است که رازناکی دیگری - که نمایشگری معاصر به قلم کسالت روم برای مصرف فرو می‌کشد - حفظ می‌شود، حتی در برهنگی.

فصل پنجم خواننده را همراه با ایوا ایلوز (Eva Illouz, *Why Love Hurts*)، فلور، بارث، و دیگران به سفری در جست‌وجوی آن‌که عشق - که چنین در تخیلات و نمایش دربارهِ دیگری غنی است - چگونه به این سبب که عالم عادی سری و سرمایه‌گردانی معاصر در هر پیچی «دوزخ یکسان» را علم می‌کند، دستخوش رنجوری شده است. تحلیل ژرف‌نده هن نشان می‌دهد که چگونه موانع، مرزها، و

1. Georges Bataille
3. Jean Baudrillard
5. Roland Barthes

2. Giorgio Agamben
4. Gustave Flaubert

استثناء‌هایی که سرمایه‌داری، به ویژه میان غنی و فقیر، تولید می‌کند، بیش از آن‌که از تفاوت ناشی شوند از یکسانی ناشی می‌شوند: «پول به مثابه یک اصل، همه چیز را یکسان می‌کند. تفاوت‌های ذاتی را هموار می‌کند. این مرزها، به مثابه اشکالی برای بیرون نگاه داشتن و مستثنی کردن، تخیلات دیگری را منسوخ می‌کنند.»

بصلاً ششم پیوند میان عشق و سیاست را پیش می‌کشد. از طریق بحث ظریفی در باب افلاطون^۱ و مفهوم پویای او از روح - که عشق به سوی ایدئال راه می‌شود- تقابل چشمگیری با آنچه هُن آن را «جامعه فرسوده» می‌خواند، شکل می‌گیرد. یک تعبیر ستودنی که به وجه بسا درخروی مناسب جهان روزگار ما است. مؤلف، خوانش قدرتمندی از تز خوبین^۲ بر این که «عشق یک صحنه دو است» - منظری دوتایی- و، به حساب این «واقعیت»، بیانگر نوعی زهدان اساسی سیاسی، ارائه می‌دهد. این فصل با قدرت تحول‌آفرین عشق به سرانجام می‌رسد: «اروس خویش را به مانند اشتیاقی انقلابی برای شیوه تماماً متفاوتی از دوست‌داشتن و گونه متفاوتی از جامعه ابراز می‌کند. بدین‌سان، به آن‌چه هنوز نیامده است وفادار می‌ماند.»

فصل آخر مؤید آن است که برای آن‌که اندیشه اصلاً وجود داشته باشد عشق لازم است. «برای آن‌که کسی قادر به اندیشیدن باشد، وی باید نخست یک دوست، یک عاشق، بوده باشد.»

این ستایش‌نامه از عشق که با نقدی ریشه‌ای از جهانی که آن را رد می‌کند پیوند خورده است، بدین‌سان به انجام می‌رسد: مرده‌بودن به عشق مرده‌بودن به اندیشه است.

این کتاب، با همه نازکی‌اش، غنی و پاداش‌دهنده است - چنان‌والا در ستایش‌اش از غیریت که بی‌اغماض در نقدش از «تارسیسم افسردگی‌بار»، و ر بادآمدگی، و فردگرایی سوژه مدرن، نیاز به گفتن ندارد، که این کتاب به مباحثات بیشتر دامن می‌زند. بگذارید فقط یکی از مجراهای این مباحثه را باز کنیم: آیا با اطمینان کامل می‌توان گفت که تنها راه مقابله با مصرف‌گرایی، و مفهوم معاهداتی غیریت، الغای خود است در مقیاسی والا و چیزی نداننده به ناسرکن، تا بتوان با دیگری رویارو شد؟ آیا باید به منفیت مطلق رسید تا نسبت با مثبتیتِ کودنِ ارضای خودمحور و تکراری مقابله کرد؟ دست آخر، انداز نثار عاشقانه - فنای خویش در دیگری - تاریخی کهن و شکرناک دارد: عشق عرفانی به خدا، برای نمونه، به شکل شورمندانه‌ای که در اشعار قدیس جان صلیبی توصیف می‌شود.

لیکن اکنون، پس از مرگ خدا، آیا دیگر اصلاً زومی دارد که به این مسیر ادامه دهیم؟ شاید این قسمت از سفر به اندازه کافی به طول انجامیده است. ممکن است مسیری دیگر پیش رو باشد، و میری در راستای جهانی که با دوی عشق می‌آغازد. این جهان - که به بنای آن بر «ما-دو»ی مفرد استوار است - نه به من تعلق دارد، و نه به دیگری، بلکه برای همگان خواهد بود. آیا، مجازاً، نوعی چپ‌گرایی افراطی در قبول مطلق و نامحدود فرض امر منفی و غیریت پنهان نشده است؟ شاید، از منظر مادی، وفاداری در عشق فراموشیدن ترکیب دو باشد که برای

همکاری - به شیوه‌ای که پذیرای تصدیق عام باشد - برای ایجاد یک واقعیت مشترک دست به دست هم می‌دهند.

وضع هرچه باشد، این نوشتار ستایش‌انگیز، یک تجربه فکری دست اول، یکی از بهترین راه‌های کسب آگاهی کامل از، و پیوستن به یکی از اضداداری‌ترین مبارزات روزگار ما را در اختیارمان قرار می‌دهد: دفاع از عشق، یعنی - چنان‌چه رمبو می‌طلبید - «ابداع مجدد» آن.

الن بدیو